

Handläggare: Karolin Bogren

Kvalitetsredovisning

Strukturella förutsättningar och organisation

Förskoleverksamheten är organiserad i sju geografiska enheter och varje enhet leds av en förskolechef. Organisationen ger förutsättningar att erbjuda barn i stadsdelen en likvärdig förskoleverksamhet. För att stödja enheternas arbete med barn i behov av särskilt stöd finns samordnare, förskolepsykolog och tal- och specialpedagog.

- Förskoleverksamheten har under året i snitt haft 1888 barn (2015 var siffran 1901 barn), av dessa talar 52,4 procent annat modersmål än svenska.
- Förskoleverksamheten har totalt 358 anställda (omräknat i heltidstjänster).
- 35 procent förskollärare
- Andel medarbetare med annat modersmål än svenska: ca 65 %
- Antal barn per personal: 5
- Antal barn per avdelning: 15

Dessa uppgifter bygger på värden i intern uppföljning per 15.10 2016

Underlag, källor och kvalitetsarbetets genomförande

Förvaltningens redovisning grundar sig på uppföljningar, genomförda på olika nivåer, som tillsammans skapar en samlad bild av måluppfyllelsen. Enheterna upprättar sina verksamhetsplaner utifrån kommunfullmäktiges budget och mål, stadsdelsnämndens mål, stadens förskoleprogram, läroplan för förskolan, skollag och barnkonventionen samt aktuella utvecklingsområden. Förskoleenheternas tertialrapporter, kvalitetsredovisningar, verksamhetsberättelser samt kvalitetsindikatorn (självvärdering) ger information om hur målen uppfyllts. Uppföljningen av mål och resultatstyrning, MoRS, har bidragit till enheternas bedömning av verksamhetens förmåga att leva upp till läroplanens mål och intentioner.

Som underlag för självvärderingen använder enheterna bland annat reflektionsprotokoll, pedagogisk dokumentation, barnintervjuer, observationer, avdelningarnas utvärderingar, sammanfattning av utvecklingssamtal och förskoleundersökningen.

Förskolepedagogerna lägger stort fokus på att följa upp vad barnen får ut av verksamheten för att kunna förändra, förbättra och utveckla den.

I årets förskoleundersökning är stadsdelens föräldrar totalt sett mer nöjda än föregående år. Svarsfrekvensen har ökat med två procentenheter sedan 2015, från 76 procent till 78 procent, vilket är en fortsatt hög andel svaranden i jämförelse med staden som helhet. Föräldrar är mer nöjda i år än tidigare år. Föräldrar till pojkar och flickor är generellt lika nöjda med verksamheten.

Nedan redovisas index per frågeområde samt NFI (Nöjd föräldrindex) de tre senaste åren

	Utveckling och lärande	Normer, värden, barns inflytande	Samverkan med hemmet	Kost, rörelse, hälsa	Nöjdhet, trygghet	KF-indikator
2014	73	85	78	71	82	81
2015	77	86	83	75	84	83
2016	78	88	84	77	85	84

Förskolornas resultat ökade på samtliga av de fyra områdena som omfattar förskolans uppdrag, Utveckling och lärande, Normer och värden och barns inflytande, Samverkan med hemmet, Kost och rörelse, hälsa samt Nöjdhet och trygghet. KF-indikator ligger på fortsatt hög nivå 84 procent, detta värde är en indexering av frågan "Jag är som helhet nöjd med mitt barns förskola" och mäts i skalan 0-100. Den fråga som fått det högsta resultatet är om man som förälder upplever att personalen bemöter dem med respekt, 92 procent har instämt med det påståendet. 84 procent av föräldrarna är som helhet nöjda med sin förskola och 85 procent kan rekommendera sitt barns förskola, båda påståendena har ökat med en respektive två procentenheter. 91 procent av föräldrarna uppger att de är upplever att deras barn blir bemött på ett respektfullt sätt, jämfört med 89 procent 2015. Resultaten har analyserats ut på respektive verksamhet samt i förskolans ledningsgrupp. Dialog förs med föräldrar i syfte att ta fram åtgärdsplaner för att öka nöjdheten i verksamheterna.

Förvaltningen avser fortsätta att prioritera områdena utveckling och lärande, samverkan med hemmet, kost, rörelse och hälsa samt värdegrundsarbete.

Mål/Åtaganden

Normer och värden

Likabehandling

Alla enheter arbetar aktivt med likabehandling och har under året haft ett särskilt fokus på mångfald, bemötande och mänskliga rättigheter. Där ingår arbetet med värdegrund och arbetet med att förebygga kränkande behandling. Alla enheter har även mångfaldsombud som ingår i ett nätverk i stadsdelen.

Två enheter har förskolechefer och ett antal medarbetare som går utbildningen "Motverka rasism och främlingsfientlighet i förskola och skolan". 7,5 poäng vid Stockholm universitet.

Utifrån Skolinspektionens tillsyn i maj identifierades arbetet med rutiner för kränkande behandling som bristfälligt. Förvaltningen har rutiner för arbetet mot kränkande behandling dock var dessa inte kända i hela förskoleverksamheten. Inspektionen visade även på att det fanns ett behov av kunskapsfördjupning inom området. Åtgärder som genomförts under hösten är förtydligande av rutin för Likabehandlingsplan/Plan mot kränkande behandling och informationsmöte med Barn och Elevombudsmannen för förskolans ledningssystem om aktuell lagstiftning samt genomgång för alla medarbetare på arbetsplatsträffar.

Skolinspektionens uppföljning har bedömt att huvudmannen vidtagit adekvata åtgärder för att avhjälpa bristen och därmed avslutas. För att utveckla det förebyggande arbetet kommer antalet anmälningar att följas upp i tertiäl 2 och verksamhetsberättelsen. Uppföljning utav enheternas arbete med likabehandlingsplaner och förebyggande arbete följs upp i nämndens årliga kvalitetsredovisning.

Resultatet av förskoleundersökningen visar att 91 procent av föräldrarna uppger att personalen på förskolan bemöter barnet på ett respektfullt sätt, en ökning med två procentenheter sedan 2015, och att 90 procent av föräldrarna uppger att deras barn känner sig trygga på förskolan vilket är en ökning med tre procentenheter sedan 2015.

Förskolorna omarbetar årligen sina planer mot diskriminering och kränkande behandling för att säkerställa att de uppfyller lagstiftningens krav. Vissa enheter redovisar även barn- och föräldrars inkludering i detta arbete.

NÄMNDMÅL:**Barn i förskolan har lika möjligheter**

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Informationsöverföring till skolan, om stödinsatser för barn i behov, förenklas för att främja tidiga insatser i skolan.	2016-01-01	2016-12-31

Bedömning och analys

Enheterna arbetar för en likvärdig förskola där alla barn ges förutsättningar till lika möjligheter utifrån sin förmåga. Förskoleundersökningen visar att 88 procent av vårdnadshavarna upplever att barnen på förskolan ges lika möjligheter att utvecklas oberoende av kön, etnisk tillhörighet, religion eller funktionsnedsättning. Genom ett projekterande arbetssätt görs barnen delaktiga i utformandet av verksamhetens innehåll, pedagogernas observationer och barnens reflektioner, enskilt och i grupp, kring pedagogiska dokumentationer är en del i detta arbete. Barns förmågor, erfarenheter, tankar, intressen, nyfikenhet tas tillvara i utformande av miljö, val material och i pedagogernas planering av verksamheten. Enheternas arbete med värdegrund, bemötande, demokrati och mångfald är en förutsättning för att barnen ska kunna utveckla sin identitet, självkänsla en förståelse för sin omvärld och sin del i den.

För att främja alla barns inkludering har 90 medarbetare i förskolan fått kompetensutveckling i tecken som stöd. Detta ger en god interaktion mellan barn, personal och föräldrar. 75 pedagoger har deltagit i utbildningar kring neuropsykiatriska tillstånd. Förskolans stödteam har genomfört konsultationer och handledning till förskolans personal.

Enheterna har utbildat fler pedagoger i "Flerspråkighet i förskolan". Denna satsning beräknas pågå under åren framöver med målet att all personal ha en grundläggande kompetens.

Vid övergång förskola - skola följs den lokala handlingsplan som finns. Samverkansmöten med utbildningsförvaltningen

Utveckling och Lärande**NÄMNDMÅL:****Barn utvecklar identitet, förmågor och kunskaper i utmanande pedagogiska miljöer**

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskolan samarbetar med Naturskolan och tar till sig dess kompetens	2016-01-01	2016-12-31

NÄMNDMÅL:**Förskolan säkerställer läroplanens pedagogiska uppdrag genom behöriga förskollärare****Bedömning och analys**

Förskolan fortsätter att fördjupa arbetet med, språk, matematik, natur och teknik samt systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med Läroplan för förskolan och Stockholms stads förskoleprogram. Enheterna har arbetat för att utveckla sina pedagogiska miljöer, några har utarbetat checklistor för att skapa likvärdiga miljöer på sina förskolor. En del av detta var årets höstseminarium kring pedagogiska miljöer. Enheterna har kommit olika långt i detta arbete och det är något som kommer fortgå under 2017. Pedagogisk dokumentation har varit i fokus på enheterna, för att utveckla verksamheten och för att se barns lärande, delaktighet och intressen.

Förskolorna arbetar utifrån stadsdelens Språkprogram för att stödja barns språkutveckling. Barnen utmanas genom miljö och material och i användandet av andra uttrycksformer såsom till exempel dans, skapande, bygg och konstruktion och drama. Förskolorna arbetar bland annat med rim, ramsor, sånger och högläsning. Pedagogerna utmanar barnen genom att reflektera tillsammans, barnen berättar och uttrycker sina tankar och idéer, träna på att lyssna på varandra och det skapas förutsättningar för kommunikation på andra sätt än det talade språket. Förskolan uppmärksammar barnens olika modersmål genom till exempel ordbanker kopplat till pågående projekt, sång och musik. Några av förskolorna har genomfört författarbesök. Under året har flera läsombud utbildats och nu finns det 75 stycken inom förskolan. Läsombuden har ett särskilt ansvar när det gäller barns möte med litteratur och litteraticitet.

Information och Kommunikations Teknik (IKT) används som en del i det dagliga arbetet på förskolorna. Barnen är aktivt med och använder IKT vid bland annat pedagogiska dokumentationer, barnen får inflytande över de dokumentationer som görs och barnen får möjlighet till reflektion och tillfälle att se sina egen läroprocesser. IKT används för att söka information och blir ytterligare ett verktyg för undersökande och utforskande. Flera enheter har satsat på inköp av IKT material såsom bland annat, skrivplatta, mikroskop, ljusbord, projektor och inköp av fler lärplattor för att öka tillgängligheten av IKT och skapa fler lärandesituationer. Arbetet med och användandet av IKT är ett fortsatt utvecklingsområde 2017.

Förskolorna har utvecklat sina arbetssätt för att möta och utmana barnen i sin utveckling och öka deras kunskap. Barnen har utmanats i sitt lärande genom pedagogiska miljöer och material samt pedagogernas förhållningssätt. Förskolorna har arbetat i olika former av projekt och teman där språk, estetiska läroprocesser, matematik samt naturkunskap och teknik ingår. Några enheter har arbetat i ett gemensamt projekt kring samma tema dock i olika former, över hela enheten. Det projekterande arbetssättet kommer fortsätta att utvecklas inom enheterna och över enheterna.

Utbildning i natur och teknik för alla (NTA) har utökats med tema ljus då 38 pedagoger utbildats. NTA används bland annat i förskolornas projektarbeten, i barns utforskande och NTA lådorna används vid olika experiment. Enheterna har under året utvecklat arbetet med naturvetenskap och teknik och NTA genom bland annat projekterande arbetssätt där naturvetenskapliga fenomen varit ett inslag. Barnen ställer hypoteser vilket skapar reflektion hos både vuxna och barn, barns utforskande leder till att fler vågar prova och undersöka.

Enheterna arbetar medvetet med att integrera matematik i det dagliga arbetet på förskolan, barnen utmanas genom olika begrepp såsom antal, volym, ålder, vikt, tid och form. Matematik vävs in i förskolornas projektarbeten. Enheter besöker stadsdelens matteverkstad.

I förskolorna sker ett arbete med en mångfald av kultur, där barn erbjuds varierande aktiviteter och är medskapare av kultur. Förskolorna har kulturombud och följer planen "Kultur i ögonhöjd". Arbetet med att tydliggöra enheternas kulturarbete för föräldrar och vårdnadshavare pågår.

Förskolorna arbetar hälsofrämjande och för en hållbar utveckling. En gemensam kostplan för förskolorna har tagits fram och andelen ekologisk mat är hög.

Barns olikheter ses som tillgång. Det inkluderande synsättet dominerar när det gäller att integrera varje barns egna behov i det pedagogiska arbetet. Vid MoRs-protokollen följs barn inkludering upp. Förskolornas pedagogiska miljöer utformas utifrån barns behov, intressen och förmågor. Stödenhetens vägledning i arbetet med barn i behov av särskilt stöd bidrar till en ökad möjlighet att inkludera alla barn i det dagliga arbetet. Stödenheten har anordnat utbildning för förskolan pedagoger kring tecken som stöd och kring barn med neuropsykiatriska tillstånd.

Enheterna har säkerställt att förskolans målstyrda processer genomförts och planerats av förskollärare genom att organisera så att det finns förskollärare på varje avdelning eller att avdelningen får stöd utav en förskollärare alternativt pedagogisk utvecklingsledare.

Resultaten från förskoleundersökningen visar att 78 procent av föräldrarna är nöjda med området utveckling och lärande, det är ökning med en procentenhet från 2015. Mest nöjda är föräldrarna, 85 procent, med hur förskolan uppmuntrar barnen till att utveckla sin förmåga att skapa och uttrycka sig i olika former, detta är ett resultat som kvarstår sedan föregående år. Det område som ökat mest i området är om barnen har utvecklat förståelse för naturvetenskapliga fenomen, från 77 procent till 81 procent.

Samverkan

NÄMNDMÅL:

Förskola och föräldrar/vårdnadshavare samverkar förtroendefullt för att främja barns utveckling och lärande

Bedömning och analys

Förskolorna har erbjudit en mångfald av former för samverkan, en enhet beskriver hur de arbetat med work shops där vårdnadshavare får ta del utav förskolans verksamhet tillsammans med barn och pedagoger. En enhet har valt att istället för föräldraråd bjuda in alla vårdnadshavare till föräldraforum. Dessa arbetssätt öppnar upp för pedagogiska diskussioner, fler vårdnadshavares delaktighet och inflytande och en ökad förståelse för förskolans verksamhet.

Enheterna arbetar aktivt med att utveckla former för samarbetet och samverkan med vårdnadshavarna, detta är även ett prioriterat område i den lokala utvecklingsplanen (LUP) där den första gemensamma utgångspunkten har varit vårdnadshavares engagemang och delaktighet.

Pedagogernas bemötande och förhållningssätt har stor betydelse för hur klimatet på förskolan blir. Flera förskolor har under året arbetat med bemötandefrågor.

Förskoleundersökningen visar att inom området samverkan med hemmet har resultatet ökat med en procentenhet, från 83 procent 2015 till 84 procent. Den fråga som ökat mest är om man som vårdnadshavare har möjlighet till delaktighet och inflytande, från 79 procent 2015 till 82 procent. 87 procent av föräldrarna känner sig också välkomna att ställa frågor och framföra synpunkter på verksamheten, en ökning med en procentenhet sedan 2015.

Samarbetet mellan förskola och skola har kommit olika långt i olika delar av stadsdelen. Förskolorna följer den handlingsplan som är utarbetad och reviderad.

Samverkan med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet

NÄMNDMÅL:

Barn och unga har jämlika uppväxtvillkor

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Period
Andel barn i förskolan. Målvärdet är att öka.	84,53 %	79 %	2016

Tidigare utvecklingsinsatser

Gemensamma i stadsdelen, där flertalet enheter deltagit:

- NTA utbildningen i Ljus
- Kemikaliesmart förskola
- Utbildning i flerspråkighet
- Läsombudsutbildning
- Mångfaldsarbete, föreläsningar, handledning, värdegrundsdiskussioner
- Pedagogiska miljöer i fokus på årets höstseminarium, ett hundratal pedagoger deltog.
- Medarbetarprogrammet, obligatorisk för alla medarbetare i förvaltningen
- 90 medarbetare har utbildats i tecken som stöd
- 75 medarbetare har utbildats i neuropsykiatriska tillstånd

Enhetsnivå, där en eller några enheter deltagit:

- IKT
- Naturvetenskap och teknik
- Första hjälpen
- Fortbildning med Karin Roswall, "Kommunikation och förhållningssätt i förskolan"
- 4 pedagoger har utbildats till VFU handledare
- 6 pedagoger har slutfört kursen "Att skapa en ateljékultur"
- Arbete med barnkonventionen
- Pedagogista utbildning
- Pedagogisk dokumentation
- Pedagogiska miljöer
- Bemötande
- Föräldrasamarbete

Kvalitetsindikatorn

Värdet för indikatorn *Personalens bedömning av förskolans förmåga att stödja barns lärande och utveckling* var i genomsnitt 3,5 2015 och 3,42 för 2016. Värdet varierar mellan förskolorna från 3,39 till 3,58 2015 och från 3,3 till 3,5 2016. Detta innebär en minskning för det totala värdet sedan 2015. En anledning till minskningen kan vara att flera arbetslag skattar sig på en lägre nivå än den de befinner sig på, detta eftersom man har fått en fördjupad förståelse för indikatorn och medvetenheten och kompetensen i arbetslagen har ökat och man är därför mer självkritisk och analytisk.

I stort stämmer de självvärderingar som gjorts, ibland kan en värdering till nivå 2 eller nivå 5 handla om att arbetslaget tolkat begreppen i WKI på ett sådant sätt som gör att man värderar sitt arbete lägre eller högre än det faktiskt är. I dialog mellan arbetslaget, förskolechef/biträdande förskolechef/pedagogista kan en

justering göras och vid för låg värdering behöver därför ingen handlingsplan upprättas. De arbetslag som ligger på nivå bristfällig upprättar en handlingsplan vilken följs upp av enhetens förskolechef/pedagogista/biträdande förskolechef. Genomgående ger enheternas ledning feedback till arbetslagen.

Indikatorn ger en bild av avdelningarnas utvecklingsområden. Pedagogisk dokumentation och reflektionsprotokoll används som stöd i bedömningarna. Att indikatorn har webbaserats gör att den upplevs som enklare än tidigare. Dock ser flera utav enheterna att en noggrannare genomgång av frågeställningar och begrepp behöver göras för att dra maximal nytta av verktygets möjligheter.

Pedagogisk miljö och material

Genomsnitt	Variation
3,5	3,21–3,8

Enheterna beskriver att miljö och material är föränderligt utifrån barnens intresse och behov, den pedagogiska dokumentationen används som verktyg för att få syn på hur miljön används och de eventuella justeringar som behöver göras. Barnen är delaktiga i utformandet av förskolans miljö och material. Enheterna arbetar projektinriktat och miljön används för att nå verksamhetens mål. Enheter vill utveckla sin miljö så att multimedia och IKT blir mer tillgängligt för barnen och mer aktivt kan användas i arbetet med barnens läroprocesser. Det finns skillnader i de pedagogiska miljöernas utformning förskolor och avdelningar emellan.

Skapande verksamhet och olika uttrycksformer

Genomsnitt	Variation
3,47	3,3–3,7

Miljö, material och utmaningar behöver vara genomtänkta och inbjuda till utforskande. Användandet av IKT måste bli mer aktivt med barnen. i detta område ser användandet av IKT olika ut i olika arbetslag vilket gör att variationen är stor och olika fortbildningsinsatser ser olika ut beroende på arbetslagens nivå. Enheterna behöver arbeta mer medvetet med de mänskliga rättigheterna och Barnkonventionen. Enheterna arbetar med olika uttrycksformer såsom till exempel dans, drama, bygg och konstruktion, skriva, filma och fotografera.

Barns språkliga och kommunikativa utveckling

Genomsnitt	Variation
3,47	3,2–3,64

Enheterna beskriver en verksamhet som främjar den språkliga medvetenheten och barnens intresse för symboler och skrift. Enheterna arbetar efter stadsdelens Språkprogram. Det har utbildats fler läsombud och deras kunskaper sprids i verksamheterna. Det projekterande arbetssättet används aktivt och ger barnen förutsättningar att utveckla nya begrepp. Barnreflektioner används i olika sammanhang, både enskilt och i mindre grupp. Enheterna arbetar med olika former av uttrycksmedel såsom sång, musik, dans, rörelse, skapande, bygg och konstruktion.

Barns matematiska utveckling

Genomsnitt	Variation
3,3	3,0–3,7

Detta är området med lägst värde. Enheterna beskriver att barnen har tillgång till ett varierat material som stimulerar till lek med matematiskt tänkande och aktiviteter som sorterande, klassificerande, jämförande och till bygg- och konstruktionslek. Enheter drar slutsatsen att det finns fortsatta kompetensutvecklingsbehov för att lyfta de matematiska begreppen så att de synliggörs och används aktivt. Barnen utmanas och uppmanas att dra slutsatser och ställa hypoteser inom det matematiska området.

Naturvetenskap och teknik

Genomsnitt	Variation
3,38	3,21–3,8

Enheter beskriver att deras projektarbete har gett mer fart till deras arbete med naturvetenskap och teknik. Man gör experiment som utmanar, skapar upptäckarglädje och uppmuntrar till ett utforskande. Enheter vistas ute i naturen för att upptäcka den naturvetenskap som finns där. Enheter anger kompetensutveckling inom området för att kunna se den naturvetenskap som finns runt oss och för att öka medvetandet om vad naturvetenskap och teknik egentligen

är i förskolan. Enheterna beskriver att arbetslag inte ser att det finns ett vetenskapligt utforskande.

Gemensamma insatser

Under året har stadsdelen haft olika gemensamma satsningar dessa insatser har innefattat:

- Höstseminarier med tema pedagogiska miljöer.
- Mångfaldssatsning med bland annat föreläsning
- NTA
- Utbildning av läsombud
- Kemikaliesmart förskola
- Erasmus+, EU- projekt, 24 pedagoger och chefer från fyra enheter besökte förskolor i Granada. Jobbskuggning med fokus på språkutvecklande arbetsätt.

Analys av kvaliteten

Det systematiska kvalitetsarbete med mål och resultatstyrning (MoRs) med reflektionsprotokoll som bas skapar förutsättningar för att kvaliteten förbättras över år. Genom reflektionen har personalen fått kunskap om hur verksamheten bidragit till utveckling, lärande och delaktighet hos barnen och bedömer huruvida alla barn är inkluderade i läroprocesserna. Enheterna gör bedömningen att arbetslag kommit olika långt i processen. De samlade resultaten visar att förskoleverksamheten utvecklats i enlighet med förskolans uppdrag inom ett antal områden men att det också finns flera utvecklingsområden som behöver prioriteras.

Arbetet med att öka andelen förskollärare fortsätter enligt nämndens strategi. Andelen förskollärare är 35 procent vilken är en svag minskning jämfört med föregående år då andelen var 35,7 procent. För att säkerställa att läroplanen uppfylls har förskolorna organiserats så att varje avdelning har eller får stöd av förskollärare alternativt pedagogisk ledare. Nämnden har antagit en strategi för att öka andelen förskollärare. En del av i strategin är att erbjuda studenter som går sin sista termin studentanställning. Under 2016 har enheterna haft fyra studentanställningar vilka alla lett till anställningar. Introduktionsåret för nyexaminerade förskollärare har fortsatt för andra året. Utvärderingar visar att deltagarna upplever introduktionen som ett stöd i sitt arbete. Ett tiotal förskollärare har deltagit. Som en utveckling och ytterligare satsning för att attrahera förskollärare startades ett temaår för nyanställda förskollärare med tidigare yrkeserfarenhet. Syftet är att skapa ett sammanhang och få kunskap om hela förskoleverksamheten i stadsdelsområdet. Att andelen förskollärare minskat något från föregående år kan delvis bero på att barnantalet minskat under året. Effekten blir att enheterna har fått avvakta rekryteringar vid exempelvis pensionsavgångar. Vid rekrytering har det varit få sökande och konkurrensen om förskollärare är hög.

Den 16-21 oktober reste 24 anställda från Spånga Tensta stadsdelsförvaltnings förskolor till Granada för att genomföra en kompetensutvecklingsinsats i form av jobbskuggning och erfarenhetsutbyte med spanska kollegor. Utbytet kunde genomföras tack vare finansiering från EU-fonden Erasmus + och med professionellt stöd från Granadas utbildningsministerium. Syftet med resan var i huvudsak att få lärdomar i språkutveckling och multikulturell verksamhet då merparten av stadsdelens förskolor har väldigt många barn med olika språk och etnisk bakgrund. Målet var även att ge personalen inspiration och lärdomar som kan berika den egna verksamheten och bidra till utvecklingen av språkutvecklande arbetssätt. Granada hade valt att sätta fokus hur de arbetar med engelskspråkighet för unga barn vilket bidrog till reflektioner och tankar kring vår egen verksamhet och hur vi ser på barns lärande.

Mångfaldsarbetet har genomsyrat enheterna under 2016, genom föreläsningar, handledning, värdegrundsdiskussioner, interkulturellt arbetssätt, arbete med mänskliga rättigheter, demokrati och FN:s barnkonvention.

Föräldrars bedömning av förskoleverksamheten visar en ökad nöjdhet i förskoleundersökningen, en ökning från 2015 med en procentenhet från 83 procent till 84 procent 2016. Stadsdelen resultat har ökat inom samtliga områden som omfattar förskolans uppdrag i läroplanen. Förskolorna i stadsdelen har ett fortsatt förbättringsarbete för att ytterligare höja resultaten.

Gemensamma utvecklingsområden

- Genus, normkritik och mångfaldsarbete
- Fördjupa och utveckla samverkan och samarbetet med vårdnadshavare
- Pedagogiska miljöer
- Pedagogisk dokumentation
- IKT och digitalisering, enheterna ligger på olika nivåer och har olika utvecklingsområden och olika behov av kompetensutveckling.
- Matematik, naturvetenskap och teknik.
- Språkutvecklande arbete
- Öka likvärdigheten mellan förskolorna, vi behöver skapa en jämn kvalitet inom enheterna. Enheterna bör se över samarbetsformer mellan förskolorna för att delge varandra kunskaper och sprida goda exempel. Vi behöver skapa riktlinjer och rutiner för att säkerställa likvärdiga förutsättningar i hela enheten för samtliga barns lärande och utveckling.

Förslag till kommunfullmäktige

Förskollärarkyrkets attraktion behöver öka. En led i detta kan vara att se över och förtydliga de karriärmöjligheter Stockholm kan erbjuda. Enligt läroplanen ansvarar förskolläraren för undervisningen i förskolan och har ett förstärkt ansvar att initiera, leda och stödja det pedagogiska utvecklingsarbetet i arbetslaget på förskolan. En särskild satsning behöver därför göras för att utveckla och stärka förskollärarnas ledarroll.

Uppdragsutbildning från barnskötare till förskollärare i stadsdelens regi, då behoven av förskollärare inom de närmsta åren inte täcks av tillgång till befintliga eller nyutexaminerade förskollärare. Även utbildning av barnskötare som redan finns i våra verksamheter men är utbildade, i stadsdelens regi.

För att möta kraven i den reviderade läroplanen gällande digitalisering bör stadsgemensam kompetensutveckling erbjudas.